

O b s a h

Predhovor	9
Zoznam skratiek.....	11
1. Úvod do ústavného práva	13
1.1 Ústavné právo alebo štátne právo	13
1.1.1 <i>Ústava – pojem a osobitosti</i>	14
1.1.2 <i>Ústavy pôvodné a ústavy odvodené</i>	17
1.1.3 <i>Ďalšia klasifikácia (druhy) ústav</i>	17
1.1.3.1 <i>Ústavy v materiálnom a vo formálnom zmysle</i>	18
1.1.3.2 <i>Ústavy písané a ústavy nepísané</i>	18
1.1.3.3 <i>Ústavy pružné a ústavy tuhé</i>	18
1.1.3.4 <i>Ústavy oktrojované a ústavy dohodnuté</i>	19
1.1.3.5 <i>Ústavy normatívne, ústavy nominálne a ústavy sémantické</i>	20
1.1.3.6 <i>Ústavy právne a ústavy faktické</i>	20
1.1.3.7 <i>Ústavy reálne a ústavy fiktívne</i>	20
1.1.4 <i>Funkcie ústavy</i>	21
2. Ústavný vývoj Slovenskej republiky	23
2.1 Bratislavská marcová ústava 1848.....	23
2.2 Oktrojovaná Stadionova ústava.....	23
2.3 Decembrová ústava 1867	24
2.4 Ústavné provizóriá z roku 1918.....	25
2.5 Ústavná listina Československej republiky 1920	28
2.6 Ústavný zákon o autonómii a Ústava Slovenskej republiky 1939 ...	34
2.7 Ústava 9. mája 1948.....	40
2.8 Ústava Československej socialistickej republiky 1960	43
2.9 Ústavný zákon o československej federácii 1968.....	45
2.10 Ústavný vývoj po roku 1989.....	47
2.11 Listina základných práv a slobôd 1991	47
2.12 Ústava Slovenskej republiky 1992	49
3. Slovenská republika ako právny štát.....	53
3.1 Demokratický a právny štát	53
3.1.1 <i>Demokratický štát</i>	53
3.1.2 <i>Právny štát</i>	54
4. Štátne územie a štátne občianstvo	65
4.1 Štátne územie Slovenskej republiky – hranice, spôsob určenia a zmeny	65
4.2 Štátne občianstvo – pojem, nadobúdanie a strata.....	67

4.2.1	Štátne občianstvo Slovenskej republiky	71
4.2.2	Nadobudnutie občianstva Slovenskej republiky	71
4.2.3	Strata štátneho občianstva Slovenskej republiky.....	74
4.2.4	Občianstvo Európskej únie.....	76
4.3	Štátny jazyk.....	77
4.3.1	Štátny jazyk a používanie iných jazykov v úradnom styku ...	77
4.4	Štátne symboly Slovenskej republiky.....	81
4.4.1	Štátny znak.....	82
4.4.2	Štátna vlajka Slovenskej republiky.....	82
4.4.3	Štátna pečať Slovenskej republiky.....	83
4.4.4	Štátna hymna Slovenskej republiky.....	83
4.4.5	Hlavné mesto Slovenskej republiky.....	84
4.4.6	Štátne sviatky.....	84
5.	Základné práva a slobody.....	87
5.1	Historický vývoj.....	87
5.2	Základná klasifikácia a charakter práv a slobôd.....	90
5.3	Úprava základných práv a slobôd v Slovenskej republike, pramene.....	92
5.4	Subjekty práv a slobôd.....	94
5.5	Pozitívny záväzok štátu	95
5.6	Ukladanie povinností, možnosť obmedzenia základných práv a slobôd	96
5.7	Medzinárodný aspekt základných práv a slobôd.....	98
5.8	Medzinárodnoprávna doktrína Slovenskej republiky	101
5.9	Jednotlivé základné ľudské práva a slobody	120
5.9.1	Základné ľudské práva a slobody.....	120
5.9.2	Spôsobilosť na práva	120
5.9.3	Právo na život	121
5.9.4	Právo na súkromie.....	127
5.9.5	Zákaz mučenia, krutého, neludzského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu.....	130
5.9.6	Osobná sloboda.....	132
5.9.7	Ochrana pred nútenými prácami alebo nútenými službami	134
5.9.8	Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.....	135
5.9.9	Právo vlastníť majetok	136
5.9.10	Nedotknuteľnosť obydlia	140
5.9.11	Ochrana listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov	142
5.9.12	Sloboda pohybu a pobytu.....	145

5.9.13	<i>Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery</i>	147
5.9.14	<i>Branná povinnosť – právo odoprieť výkon vojenskej služby</i>	150
5.10	<i>Politické práva</i>	154
5.10.1	<i>Sloboda prejavu a právo na informácie</i>	155
5.10.2	<i>Petičné právo</i>	160
5.10.3	<i>Zhromažďovacie právo</i>	163
5.10.4	<i>Združovacie právo</i>	166
5.10.5	<i>Právo účasti občana na správe vecí verejných</i>	169
5.10.6	<i>Slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti</i>	170
5.10.7	<i>Právo občanov na odpor</i>	172
5.11	<i>Práva národnostných menšín a etnických skupín</i>	173
5.12	<i>Hospodárske, sociálne a kultúrne práva</i>	177
5.12.1	<i>Právo na prácu</i>	178
5.12.2	<i>Právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky</i>	179
5.12.3	<i>Právo koaličné</i>	180
5.12.4	<i>Právo na štrajk</i>	180
5.12.5	<i>Právo na hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živeľa</i>	181
5.12.6	<i>Právo na ochranu zdravia</i>	182
5.12.7	<i>Ochrana manželstva, rodičovstva a rodiny</i>	183
5.12.8	<i>Právo na vzdelanie</i>	184
5.12.9	<i>Sloboda vedeckého bádania a umenia</i>	185
5.13	<i>Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva</i> ...	186
5.14	<i>Právo na súdnu a inú právnu ochranu</i>	187
5.15	<i>Právo na právnu pomoc</i>	188
5.16	<i>Právo na zákonného sudcu</i>	192
5.17	<i>Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov</i>	193
5.18	<i>Právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom</i>	196
5.19	<i>Nullum crimen sine lege</i>	198
5.20	<i>Prezumpcia nevinny</i>	199
5.21	<i>Právo na obhajobu</i>	200
5.22	<i>Spoločné ustanovenia k prvej a druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky</i>	201
5.23	<i>Obmedzenie základných práv a slobôd</i>	202
5.24	<i>Právo na azyl</i>	207
6.	Územná samospráva	211
7.	Delba moci	217

7.1	Zákonodarná moc	217
7.1.1	<i>Pojem parlamentnej formy vlády</i>	217
7.1.2	<i>Národná rada Slovenskej republiky</i>	217
7.1.3	<i>Parlamentná opozícia</i>	235
7.1.4	<i>Volebný systém Slovenskej republiky</i>	238
7.1.4.1	<i>Volby a volebné právo</i>	238
7.1.5	<i>Referendum</i>	248
7.2	Výkonná moc	252
7.2.1	<i>Všeobecne</i>	252
7.2.2	<i>Prezident Slovenskej republiky: miesto v systéme najvyšších štátnych orgánov</i>	262
7.2.3	<i>Vláda Slovenskej republiky</i>	291
7.3	Súdna moc	314
7.4	Ústavný súd Slovenskej republiky	322
7.4.1	<i>Doktrína ústavného súdnictva a jej podoby</i>	322
7.4.1.1	<i>Ústavné súdnictvo ako funkcia všeobecných súdov</i>	322
7.4.1.2	<i>Ochrana Ústavy prostredníctvom parlamentu a parlamentných orgánov</i>	323
7.4.1.3	<i>Ochrana ústavy prostredníctvom osobitných súdov</i>	323
7.4.2	<i>Vývoj ústavného súdnictva</i>	324
7.4.3	<i>Ústavný súd Slovenskej republiky – zloženie a právomoc</i>	328
7.5	Kontrolná moc	334
7.5.1	<i>Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky</i>	334
7.6	Prokuratúra Slovenskej republiky	338
7.7	Verejný ochranca práv.....	373
7.8	Vzájomné postavenie prokuratúry a verejného ochranca práv	384
	Prílohy	389
	Zoznam použitej literatúry	441
	Summary	453
	O autoroch	455
	Vecný register	457